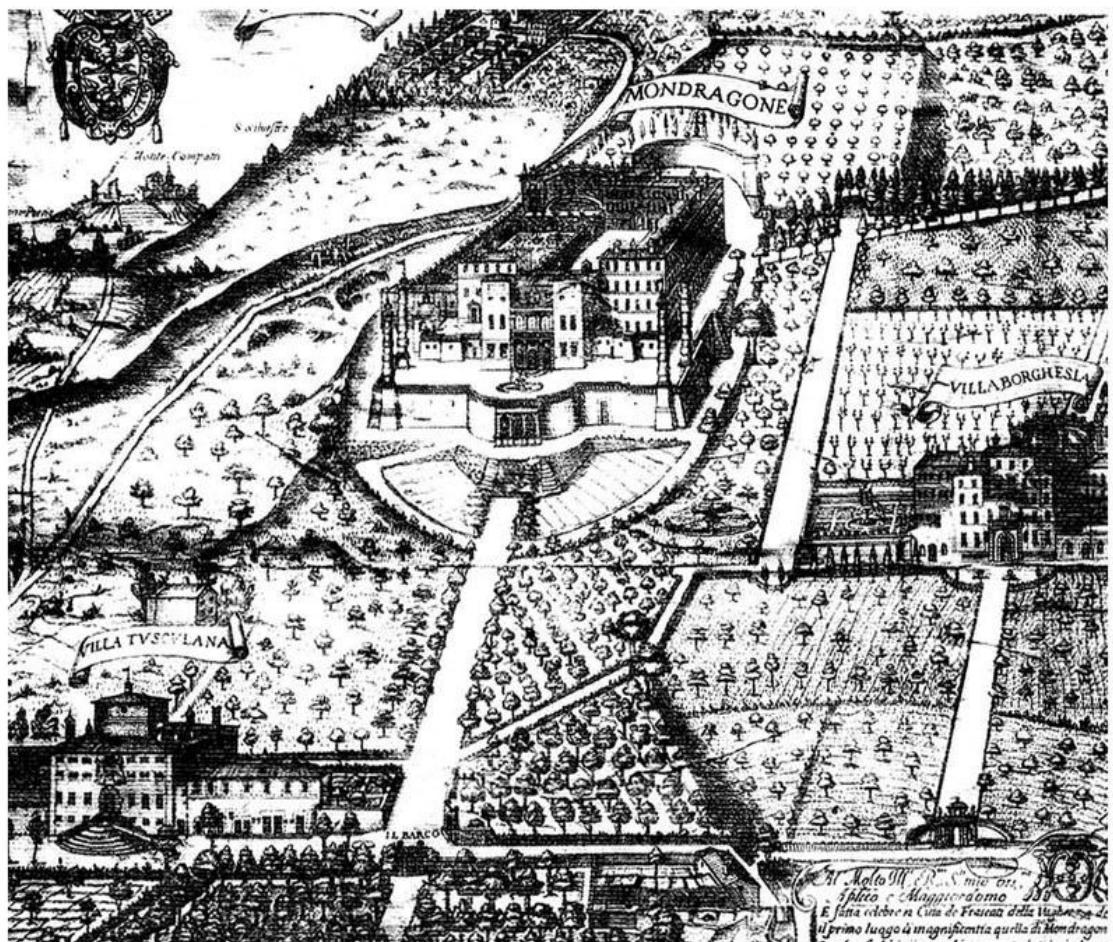

I. OBJEVENÍ RUKOPISU

Rukopis dostal svoje jméno podle amerického antikváře a sběratele knih polského vodu Wilfrida M. Voynicha (čti Vojnič). Ten na své výpravě za zajímavým navštívil roku 1912 i vilu Mondragone ve Frascati nedaleko Říma, která až do roku 1953 sloužila jako jezuitská kolej. Jezuité chovali ve vile sbírku různých starých knih mezi nimi i tento rukopis. V roce 1912 bylo naléhavě nutné vilu opravit a pro to byly měly být získány prodejem části knih a rukopisů. Tehdy se Voynichovi dařilo jich asi třicet odkoupit (prostřednictvím mondragonských jezuitů Striklandů²), mezi nimi i rukopis, který od té doby nese název Voynichův. Na dalších rukopisech od knihovny odkoupil sám papež a daroval je Vatikánskému muzeu. Kdyby se mezi nimi ocitl i Voynichův rukopis, asi bychom se o něm už nesozvěděli. (Bůhví, kolik takových pokladů Vatikánská apoštolská knihovna má.) Naskytá se samozřejmě otázka, proč se jezuité i papež tohoto podivného rukopisu vzdali. Byl to omyl, který už později nemohli napravit? Oříšek, který už nemohl být vydán veřejnosti v plen v přesvědčení, že když ne oni, tak už kdo? Nikdo jiný nerozlouskne? Nebo to byl záměr, aby se rukopis dostal mezi širokou veřejnost? Či jenom výhodně prodali kopii spisu, jehož originál je střežen na bezpečném místě? Vždyť jenom podle pouhého počtu pravděpodobnosti měl rukopis desetiletou naději, že skončí ve Vatikánské knihovně než u Voynicha.

Wilfrid M. Voynich (1865-1930)

Objevitel slavného rukopisu se narodil jako Michał (Michail) Habdank-Wojnicz v západolitovském městečku Telšiaj³, tehdy součásti carského Ruska. Studoval na univerzitách ve Varšavě, Petrohradu a v Moskvě lékárnictví a chemii a aktivně se zapojil do proticarského hnutí. Zatímco jeho spolubojovníci Piotr Bardowski a Stanisław Kunicki byli roku 1886 popraveni, Voynich vyvázl jen s trestem vyhnanství na Sibiři. Z něj se mu podařilo roku 1890 uprchnout a posléze "špinavý, hladový a bez peněz" doputoval přes Hamburk do Londýna.

Mladý Voynich (1888)

Tím skončila dobrodružná část jeho života. Po revolučním mládí si Voynich angličtil jméno a vydal se na dráhu spořádaného občana a seriozního obchodu s knihami a antikváře. V roce 1893 se v Londýně oženil a roku 1898 si zde založil první vlastní obchod s knihami, další potom roku 1914 v New Yorku. Následuji Voynich vyplnil pilnou prací, intenzivně se věnoval starým tiskům, katalogizoval a napsal o nich řadu odborných pojednání. Rukopis, který nese jeho jméno, mu však stál hádankou až do konce života.

IV. RUKOPIS A JEHO LIDÉ

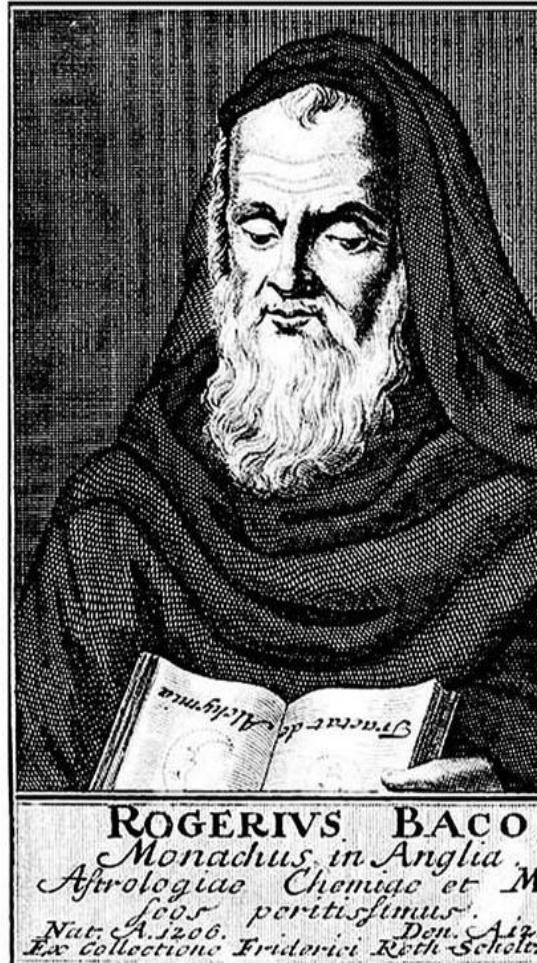
Roger Bacon (1214-1294)

První z osobností „podezřívaných“ z autorství Voynichova rukopis, byl tento františkánský mnich a jeden z prvních zaстánců experimentu jako metody poznávání skutečnosti. Zabýval se alchymií i optikou, na žádost papeže Klementa IV. sepsoval vědeckou encyklopedii.

Připisuje se mu hned celé množství znalostí, které předběhly svou dobu – údajně prý věděl a psal o dalekohledech, mikroskopech, motorech, ponorkách, nových druzích výbušnin a automobilech, stejně jako o tom, že Země obíhá kolem Slunce, že velká mlhovina v souhvězdí Andromedy je ve skutečnosti spirálovitou galaxií anebo že kdysi lidé dokázali pomocí jistých přístrojů létat. Věděl, jak vypadaly rostliny před poslední dobou ledu a znal také účinné antikoncepční prostředky.²⁴

Baconův zdroj těchto pozoruhodných informací nám, bohužel, zůstává utajen, které z nich se objevily zpětně právě na základě interpretací Voynichova rukopisu, hož autorství bylo Baconovi připisováno. Jeden z těchto výkladů prý v roce 1970 vedl americké vědce až k proslulému tzv. Filadelfskému experimentu²⁵, při němž za pomoci extrémně silných elektromagnetických polí dojít k přemístění celé lodi jak v prostoru, tak v čase. Uvažuje se i o tom, že Bacon rukopis napsal „antickým písmem“ a tak ve skutečnosti ani nevěděl, co píše.

I když Bacon přináležel k mnišskému řádu, který byl považován za spíše vzdělanosti než vědělosti, byl příliš novátorský i radikální, než aby byl tolerován. Jeho vlastní spolubratři ho roku 1278 uvěznili, dokonce trestem smrti. A to o jeho práci určitě ani zdaleka nevěděli všechno. Tomu, že autor Voynichova rukopisu je právě on, by napovídal úryvek z jeho „Dopisu o tajných vědách a neplatnosti čarodějnictví“:

ROGERIVS. BACO
Monachus in Anglia
Astrologiae Chemiae et
soe peritusissimus.
Nat. A. 1206. Den. A. 1294.
Ex collectione Friderici Roth Scholae.

Johannes Marcus Marci de Kronland (1595-1667)

neboli Jan Marek Marků z Lanškrouna, známý též jako Ioannes Marcus Marci de Cronland.

Byl posledním českým polyhistorem renesančního záběru a zároveň jedním z předchůdců moderní vědy. Ovládal několik jazyků, včetně řečtiny, francouzštiny, italštiny, španělštiny, arabštiny a hebrejštiny (kterou si osvojil za účelem hlubšího proniknutí do studia kabaly). Dnešními historiky jsou oceňovány zejména jeho práce a objevy z mechaniky, optiky a matematiky, jimiž se řadí po bok Descarta, Galileia a Newtona. Byl i blízkým přítelem nejvýznamnější osobnosti českého baroka, historika a literáta Bohuslava Balbína. Roku 1658 se stal osobním lékařem Ferdinanda III. a od r. 1662 byl rektorem University Karlovy, resp. Ferdinandovy univerzity Tovaryšstva Ježíšova u sv. Klimenta.

Na sklonku života údajně vstoupil do jezuitského rádu, což někteří historici chybějí, mj. i proto, že jako rektor Karlovy University bojoval proti sloučení gické a „světské“ fakulty a podřízenosti světských studijních oborů jezuitském (Klementinu).

Z našeho pohledu je nejdůležitější, že byl i přítelem a dědicem Barešovým vzdělanci se seznámili někdy na přelomu let 1637-38. Právě Marcimu pak Bareš zadal rukopis, stejně jako celou svou knihovnu a alchymickou sbírku. Marci však rukopis jen krátce, v nejlepším případě několik let, ale možná i jen měsíců. Marci musel o rukopise vědět již před r. 1644, snad ho i pomáhal luštít. Zřejmě nefascinoval také Bareše, jenž jím byl prý posedlý. Roku 1666 (anebo 1667, slední číslice je nejasná), nedlouho po Barešově smrti a krátce před smrtí vlastního rukopisu s průvodním dopisem (a pravděpodobně i s Barešovými poznámkami) Alchymovi. Nevíme ovšem, kdy přesně Bareš zemřel, Marci sice piše, že rukopis nedlouho po Barešově smrti, avšak není jasné, co přesně myslí slovem „nedlouho“, snad do měsíce? Jeho rozhodnutí nebylo nelogické, s Kircherem se dlouhá léta komunikoval a dopisoval si s ním (korespondovali prý i v arabštině a hebrejštině).

Enochiánština

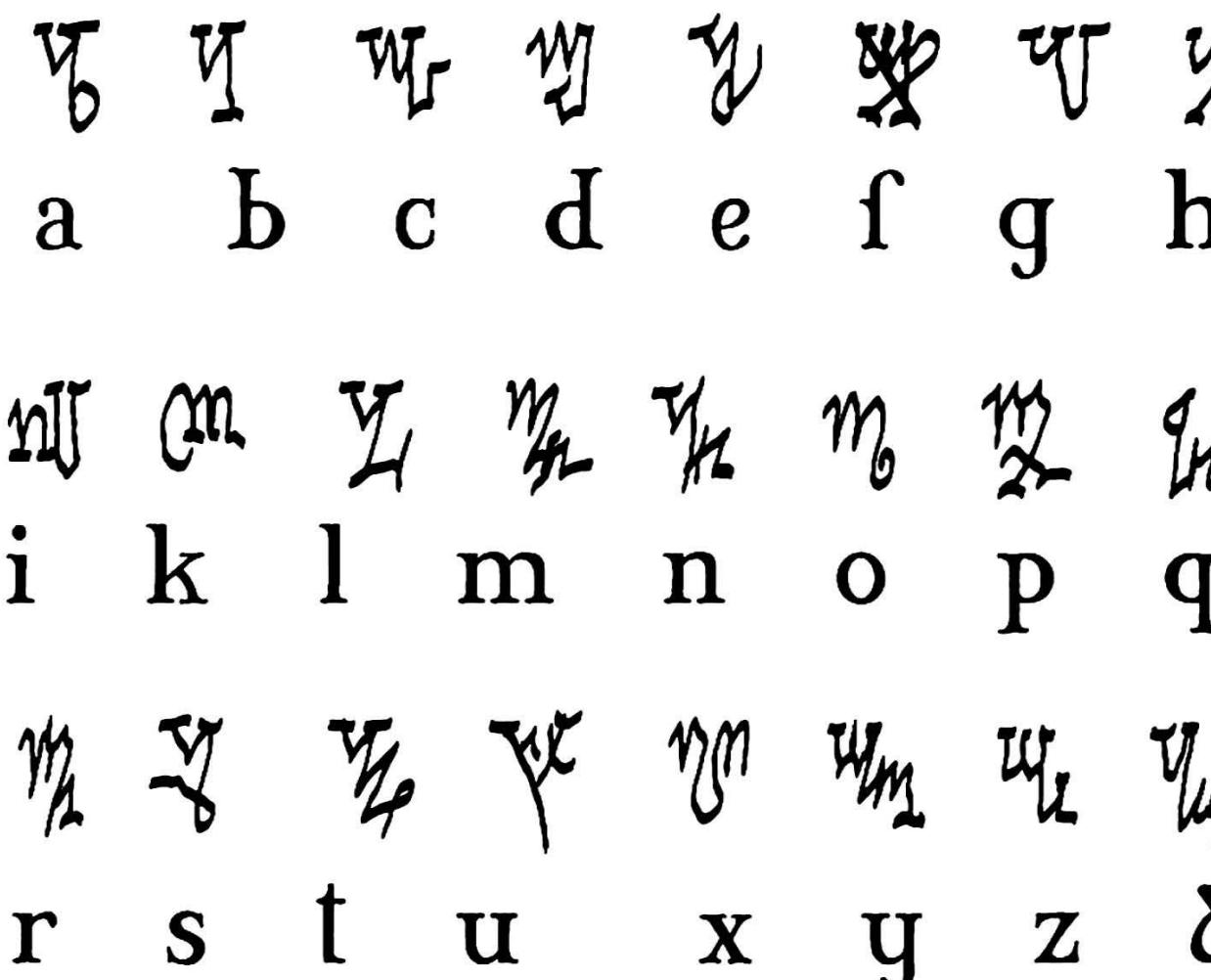
John Dee a Edward Kelley se prý domlouvali s anděly zvláštním jazykem, enochiánštinou (stejně jako starozákonní prorok Enoch). Enochiánština sloužila i k vyvolávání andělů (atě už jsou tímto názvem méněny jakékoliv bytosť) a měla i svoje písmo a abecedu, která se však od vojničtiny na první pohled liší a struktura samotné enochiánštiny se podobá struktuře angličtiny.

Pokud však byli tito dva alchymisté schopni vypracovat takovýto jazykový systém, byť i na základě opakovaných vnuknutí, proč by nemohli vytvořit i vojničtinu?

Kelley 1583	John Dee	Crowley	transliterace
ꝝ	ꝝ	ꝝ	a
ꝝ	ꝝ	ꝝ	b
ꝝ	ꝝ	ꝝ	c k
ꝝ	ꝝ	ꝝ	d
ꝝ	ꝝ	ꝝ	e
ꝝ	ꝝ	ꝝ	f
ꝝ	ꝝ	ꝝ	g j
ꝝ	ꝝ	ꝝ	h
ꝝ	ꝝ	ꝝ	i
ꝝ	ꝝ	ꝝ	l
ꝝ	ꝝ	ꝝ	r

V	B
ꝝ	C/K
ꝝ	G
ꝝ	D
ꝝ	F
ꝝ	A
ꝝ	E
ꝝ	M
ꝝ	I/J/Y
ꝝ	H
ꝝ	L
ꝝ	P
ꝝ	Q
ꝝ	N
ꝝ	X
ꝝ	O
ꝝ	R
ꝝ	Z
ꝝ	U/V

Pro zajímavost zde předkládáme několik ukázek písem, jež se některými aspekty dobají vojničtině a z nichž mohla být vojničtina odvozena. Na prvním místě je zmínit tzv. Thébskou abecedu (nazývaná též Honorovy runy podle údajného Honoria z Théb, resp. Andělská anebo Čarodějnická). Poprvé se tento styl písma využíval v již uvedené knize *Polygraphia*, Johanna Trithemia.¹⁰ (Tuto abecedu dodnes užívá mnoho současných mágů a čarodějnických kovenů.)

Dvě verze Thébské (Čarodějnické) abecedy

Vývojové fáze hebrejštiny

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
א	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	1. Fénické písmo (Kilikie, 8. n.l.)
ב	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	2. Moábská stéla krále Meša (n.l.).
ג	י	י	י	י	י	י	י	י	י	י	י	י	י	3. Archaická hebrejština (8.st.).
ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד	4. Siloamský nápis (c. 700 př.n.l.).
ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	5. Lachišský ostrakon (6.stol.).
ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	6. Elefantinský papyrus (c. 400 př.n.l.).
ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז	7. Samaritánské písmo.
ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	8. Písmo svitků z Kumránu (100-200 n.l.).
ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	9. Archaická hebrejština (100-200 n.l.).
כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	10. Nabatejské písmo (c. 50 př.n.l.).
ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	11. Hebrejština 9.-10.stol. (orientální).
מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	12. Hebrejština 13.-15.st. (sefardská).
ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס	13. Hebrejština 14.-15.st. (aškenázská).
ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע	14. Soudobá hebrejština

FROM NABATEAN TO ARABIC

Nabatean	Nominal (A.D. 300)	Nearby	Early Arabic	Classical Arabic
'	ء	ء	ء	ء
b	ب	ب	ب	ب
t	ت	ت	ت	ت
g	غ	غ	غ	غ
h	ه	ه	ه	ه
d	د	د	د	د
r	ر	ر	ر	ر
z	ز	ز	ز	ز

FROM ARAMAIC TO MIDDLE IRANIAN

Official Aramaic	Hebrew	Arabic	Aramaic	Perspolis	W. Asia (Dushyant)	C. Asia (Kandahar)	Inscriptions	Nisa	Persian	Sasanian
'	ء	ء	ء	ء	ء	ء		ء	ء	ء
b	ب	ب	ب	ب	ب	ب		ب	ب	ب
g	غ	غ	غ	غ	غ	غ		غ	غ	غ
d	د	د	د	د	د	د		د	د	د
h	ه	ه	ه	ه	ه	ه		ه	ه	ه
w	و	و	و	و	و	و		و	و	و
z	ز	ز	ز	ز	ز	ز		ز	ز	ز

Čeština

Mohla by být právě ona jazykem Voynichova rukopisu? Vzhledem k historii mnoha významných českých osobností, které se vyučovaly česky, by to nebylo zas až tak nelogické. Právě na češtinu by ukazovaly i pro Voynichovu kódu typické zdvojené hlásky – podobně jako tomu je ve staročeštině, psané běžnými spřežkami místo háčků (např. š se psalo jako ss). Za situace, kdy jazyk byl byla latinská, se samotný zápis čehokoliv, co si vyžadovalo utajení, nepříliš ným národním jazykem, jako byla čeština, přímo nabízel. Pokud ale mezery v rukopise zůstanou tam, kde jsou a pokud by se kódovalo výměnou jedné hlásky za jinou, v rukopise příliš mnoho pro češtinu netypických krátkých slov. Mohou to být zkratky, tak běžné třeba v lékařských předpisech, či přece jen forma nějakého tvaru. Zahraniční, češtini a hlavně staročeštini neznali badatelé, v porovnávání s Voynichovým rukopisem ovšem asi nemají šanci na něco přijít.

Ukrajinština / staroslověnština

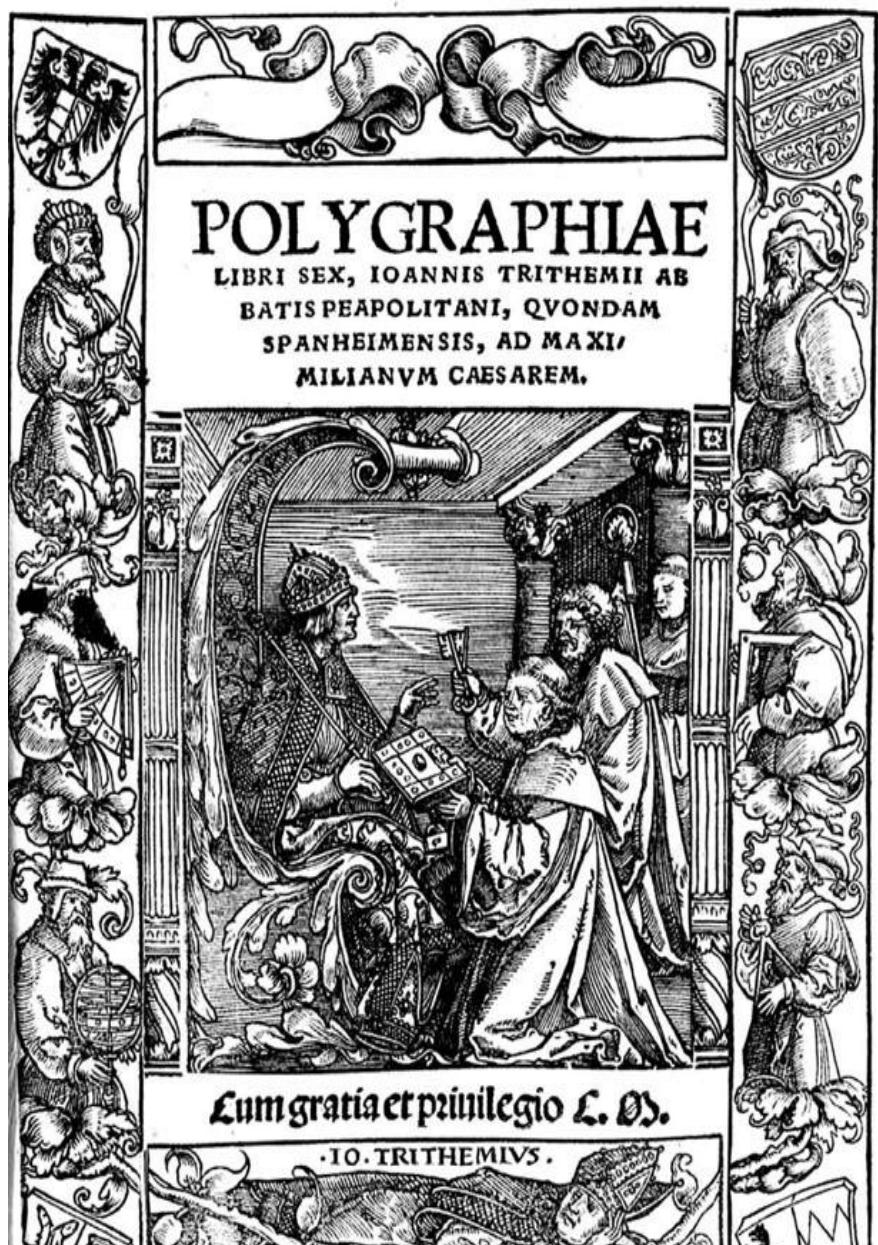
V r. 1978 přišel John Stojko s teorií, že Voynichův rukopis je psán starou ukrajinskou bez samohlásek, za použití umělé abecedy. Podle něj je Voynichův rukopis složen z textu (resp. souborem výňatků z vícero pramenů) z období 5.stol. př.Kr. až 5. stol. a obsahuje mj. záznamy o komunikaci mezi ukrajinskými panovníky a Médy, dle zřejmě dodatky z počátku středověku.

БУКВИ		
Б	-	Ѡ
Д	-	Ѱ
Г	-	Ѡ
Й	-	Ѽ
К	-	Ѡ
Л	-	Ѡ
М	-	Ѡ
Н	-	Ѡ
П	-	Ѱ
Р	-	Ѱ
		С - ѩ ѩ щ
		Т - ѩ
		В - ѩ
		З - ѩ
		Ч - ѩ
		Х - ѩ
		Ш - ѩ ѩ щ
		Ж - ѩ ѩ щ
		Ц - ѩ
		Щ - ѩ ѩ щ

Stojkova
"transkripcie"

Dalším badatelem, ienž na túto hypotézu navazuje a text rukopisu (nazývaného

V letech 1508-1516 sepsal Trithemius šestidílnou knihu zaměřenou výhradně na kryptologii. Tuto knihu nazval *Polygraphia*, a to vzhledem k rozmanitosti metod psaní, které se v knize vyskytují. Dva roky po jeho smrti (r.1518) vyšla kniha v německém městě Ingolstadt tiskem a stala se tak vůbec první tištěnou příručkou kryptologie. Má 540 stran, je psána černým a červeným písmem. V knize je představen jím navržený šifrový systém, založený na známce „Ave Maria“. Šifra spočívá v tom, že jednotlivým písmenům jsou přiřazena různá slova. Seznam slov volí autor tak, aby dávala smysluplný text – jakousi neformální modlitbu. Ve 2. knize je připraveno 284 takovýchto abeced. V knize 3 jsou uvedeny běžná slova a v knize 4 dokonce slova umělá. V 5. díle, který je z kryptologického disku nejvýznamnější, je uvedena šifrovací tabulka, tzv. "tabula recta", která je základem pro polyalfabetické šifry. Trithemius používal této tabulky k šifrování prostě a jednoduše. První písmeno zašifroval pomocí 1. abecedy, druhé pomocí 2. abecedy atd.⁸⁷

Jelikož o polyalfabetickému šifrování se zmiňuje již okolo roku 1460 Leo Alberti⁸⁷, mohl ho pravděpodobně použít i autor Voynichova rukopisu. V tom by jedno slovo ve vojničtině mohlo ve skutečnosti znamenat jen jedno jediné písmeno. Celkový objem rukopisu – 250.000 slov – by se tak smrskl přibližně na šestinu, že průměrná délka slova v Evropě se obecně udává na 5,9 písmen. I tak to dělá, že ně 42 300 slov a tedy asi 150 našich tzv. normostránek (po 1 800 znacích v řádu). Voynichův rukopis by v tomto případě snad bylo možné rozluštít, kdyby byl způsobem šifrován písmenko po písmenku. Pokud však byla takto nahrazena každá slova, bez kódovací knihy nemáme šanci.

LIVRE CINQVIÈME AUTRE ALPHABET, PAR lequel Honorius, surnommé Thebanus, descri- uoit occultement ses reigles & ordonnances de magie.

a	b	c	d	e	f	g	h
ȝ	ȝ	ȝ	ȝ	ȝ	ȝ	ȝ	ȝ
ȝ	k	l	m	n	o	p	q
nȝ	ȝm	ȝ	ȝn	ȝn	ȝn	ȝ	ȝn
r	s	t	u	x	y	z	&
ȝ	ȝ	ȝ	ȝ	ȝm	ȝn	ȝ	ȝq

AUTRE ALPHABET, PAR lequel certains Alchimistes ont voulu secrètement couvrir & décrire les reigles, & secrets de leur science, faisants d'icelle plus grande célérité, qu'elle n'est digne ny merite.

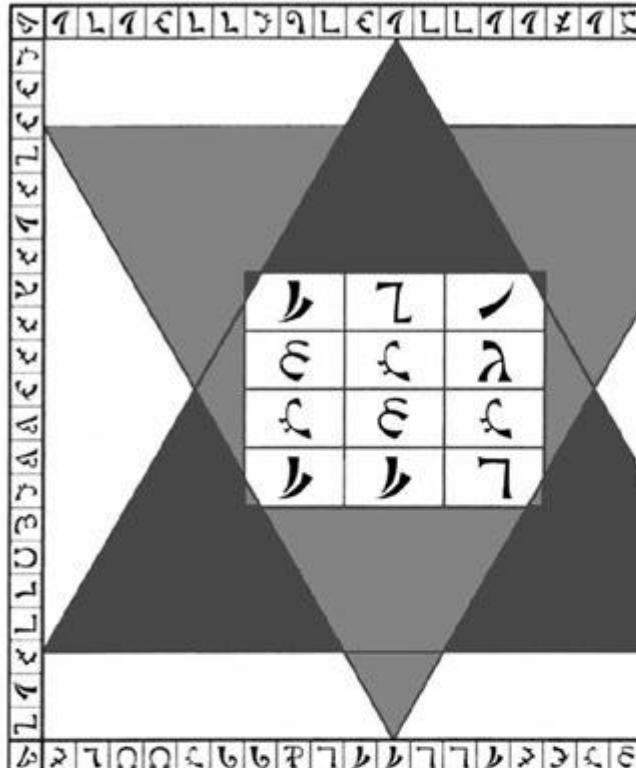
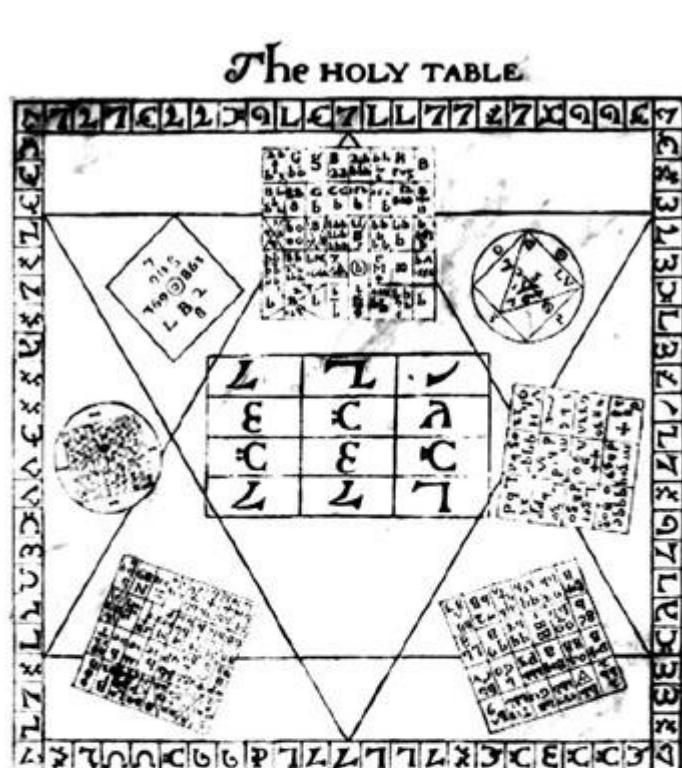
a	o	g	o	n	ə	t	x
b	ø	h	ø	ə	ø	u	i
c	ø	i	ø	þ	ø	x	ø
d	ɔ	k	ø	q	ø	y	ɔ
e	ɔ	l	ø	r	ø	z	ø
f	ø	m	e	s	ø	&	ø

L'Alchimie ordinairement est accompagnée de plusieurs seruantes ses familières & domestiques, qui paraissent duc &

Problémem ovšem zůstává to, že psaní „písmen“ v rukopise není ustálené je těžké rozlišit, o jaké „písmeno“ se vlastně jedná. Proto také není možné bezpečnou abecedu pojmenovat a potom s ní dále pracovat pomocí Cardanova. Na druhou stranu použitím této metody by mohla celý Voynichův rukopis na osoba velmi rychle, už za 2-3 měsíce.

Nanejvýš pozoruhodná je i skutečnost, že Dee vlastnil podle pamětníků který by bylo možné považovat za Cardanovu tabulku. Byl to tzv. „svatý“ (Mensa Foedersi čili League Table či Table of Covenant). Měl být podle dřívějšího pramenů vyobrazen na kresbě uložené v Cotonově knihovně a tehdejší významný anglický filolog Mericus Casaubonus, v roce 1659 popisuje stolek jako poměrně drobný obdélník o rozměrech 29x10 cm, který je na okraji rozdělený do 23 políček, nakresleny různá písmena, latinská i hebrejská, i astronomické znaky. Kromě na stolku nakreslen hexagram rozdělený dále do menších kruhových a čtvercových ploch, rovněž s vepsanými číslicemi a písmeny. Malý obdélník o dvanácti políčkách opět s vepsanými písmeny, je nakreslen ještě uprostřed tohoto hexagramu.

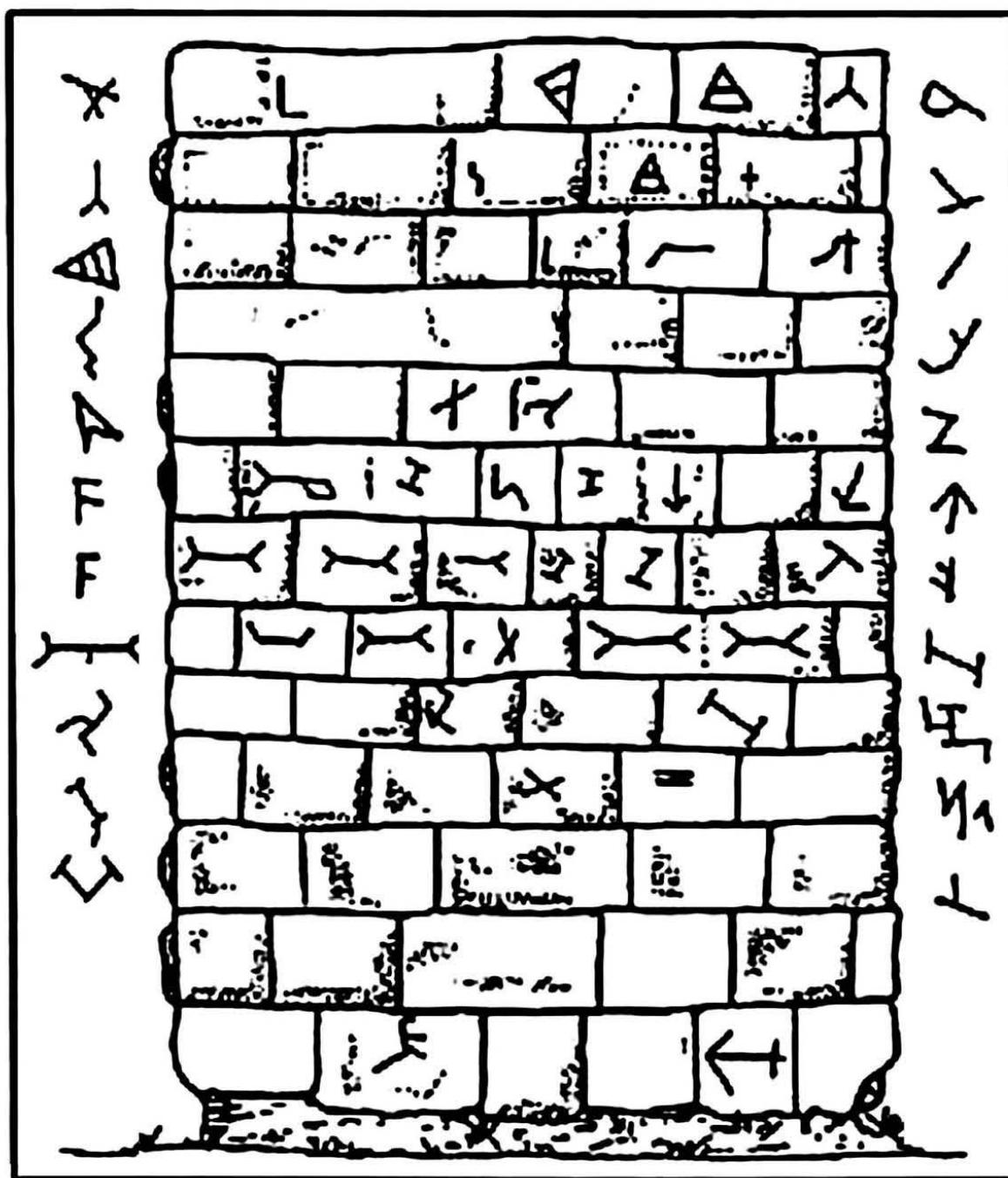
John Dee choval tento stolek, spolu se zrcadlem, jako svátost, pečlivě ukradenou a zabalenou do plátna. Předpokládá se, že mu stolek soužil k věštění, byl to však jeho jediný účel?

„Svatý stolek“ Johna Dee na dobové rytině (vlevo) a jeho rekonstrukce (vpřavo).

Rozsáhlý přehled různých runových šifrovacích systémů obsahuje i významné dílo z r. 1390 – *Kniha Ballymote* – sepsané v písmu *ogham*, jež se používalo k zápisům staré irštiny v období od 3. do 6. století. (Nápisy v tomto písmu lze nalézt i v Irsku, Skotsku a Walesu.)

Znaky na zdivu Markomanky (Hlízové věže)

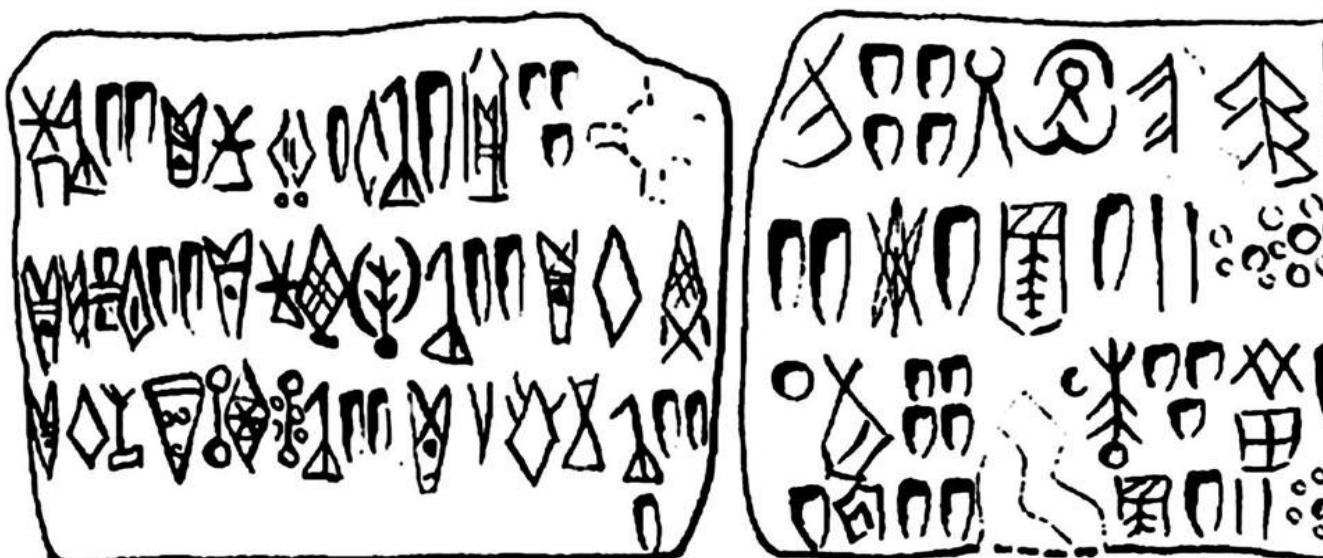
Pečetidla z Harappy

Také velmi vyvinutá starověká civilizace z indické Harappy a Mohendžo-dharu (asi 3000 př.n.l.) v povodí Indu nám zanechala jazykovou hádanku, neznámé písma a známou řeč. V tomto případě zde však nebyl žádný konkviskador, který by rapshtině“ mohl udělat nějaké poznámky. Dochovala se jen pečetidla z mastku a jejich otisky, pečetě, sloužící s největší pravděpodobností k označení zboží. Na pečetích je možné rozpoznat různá zvířata (skutečná, jako je místní dobytek zebu, tygři, sloni, nosorožci nebo buvoli, i bájná, jako je jednorožec). Těch je tam bohužel málo, nejvíce dvacet, obvykle pět a méně. Odborníci předpokládají, že by „harappština“ mohla patřit mezi drávidské jazyky – a to je také zatímco je možné o harappských pečetích říct. Další pokrok je možné očekávat snad jen v případě, že se najde nějaký dvojjazyčný nápis.

Elamština

Jazyk používaný ve starověké Mezopotámii. Asi nejstarší dochované zápisné právě tohoto jazyka (cca 3000 př.n.l.) byly objeveny v Elamu a používají krovky znaků. Není jasné, zda toto protoelamské písmo, je předchůdcem nebo následovníkem písma sumerského. Později (cca 2250 př.n.l.) se protoelamské písmo přetvořilo na slabičné staroelamské písmo s asi 80 znaky.

Protoelamské písmo

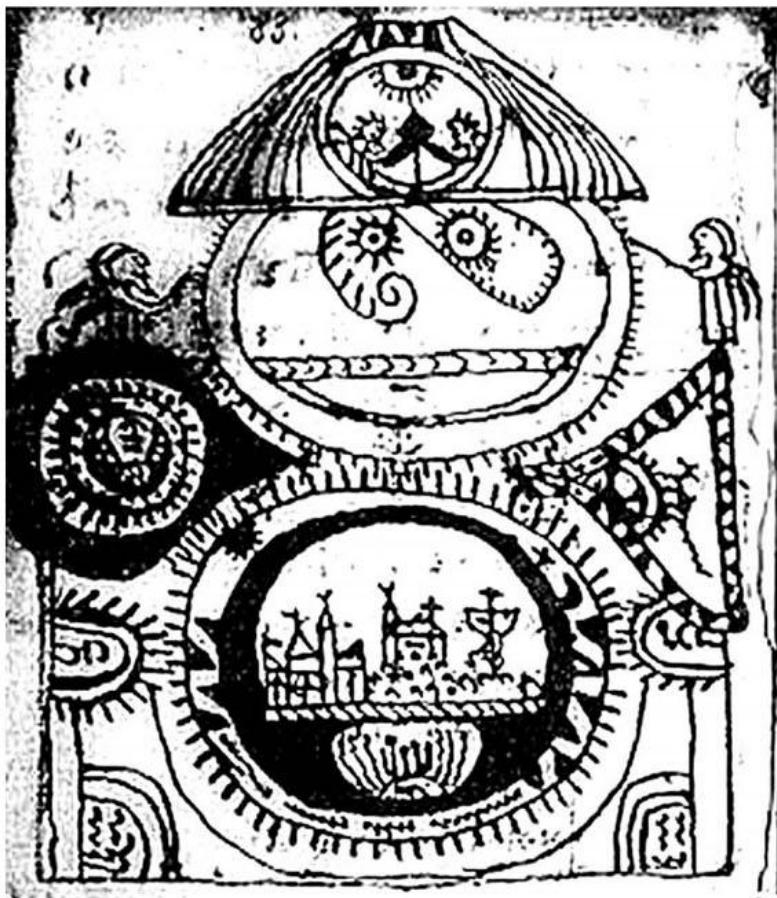

Tabulka se staroelamským písmem

Rohoncký kodex

Rohoncký kodex (Rohonci kódex / Codexului Rohonczi) je nazvaný podle mohonc v někdejším západním Maďarsku (dnes Rechnitz v rakouském Burgenlandu), kde byl uchováván až do r. 1907, kdy byl převezen do Budapešti. Původ kódexu je nejasný, zřejmě byl po celé generace uchováván v majetku rodu Batthyány. V r. 1883 kníže Gusztáv Batthyány-Strattmann (1803-1883) odkázal, společně s celou svou knihovnou, maďarské Akademie věd. Tento tajemný rukopis nemůžeme v našem exposé pominout nejen proto, že jde o unikátní exemplář, ale hlavně proto, že potvrzením předpokladu, že i přímo v našem regionu a nejbližším okolí nás čeká řada záhadných nerozluštěných rukopisů.

Uvedený kodex je napsán v neznámém jazyce a písmu a více než století, cíí odborná veřejnost, odolává všem pokusům o jeho rozluštění nebo odhalení vodu. Má 448 stránek, na každé z nich je 9-14 řad symbolů, které mohou i nepísma. Kromě textu obsahuje 87 ilustrací, jejichž součástí jsou náboženské ské scény, jakož i vyobrazení (pravděpodobně) běžného života. Ilustrace, v prolínají symboly kříže, půlměsíce a slunce / svastiky, naznačují, že pochází z díl, kde pohanské kulty a křesťanství a islám existovaly vedle sebe.

Počet symbolů vyskytujících se v kodexu je zhruba desetkrát vyšší, než v jiné známé abecedě (okolo 800), většina z nich se však opakuje jen zřídka, což naznačuje, že by mohlo jít o ideogramy (obdobu čínských znaků). Analýzou papíru bylo zjištěno, že všechny znaky jsou vytiskeny na jedné straně jednoho listu.

Dílo tajné společnosti

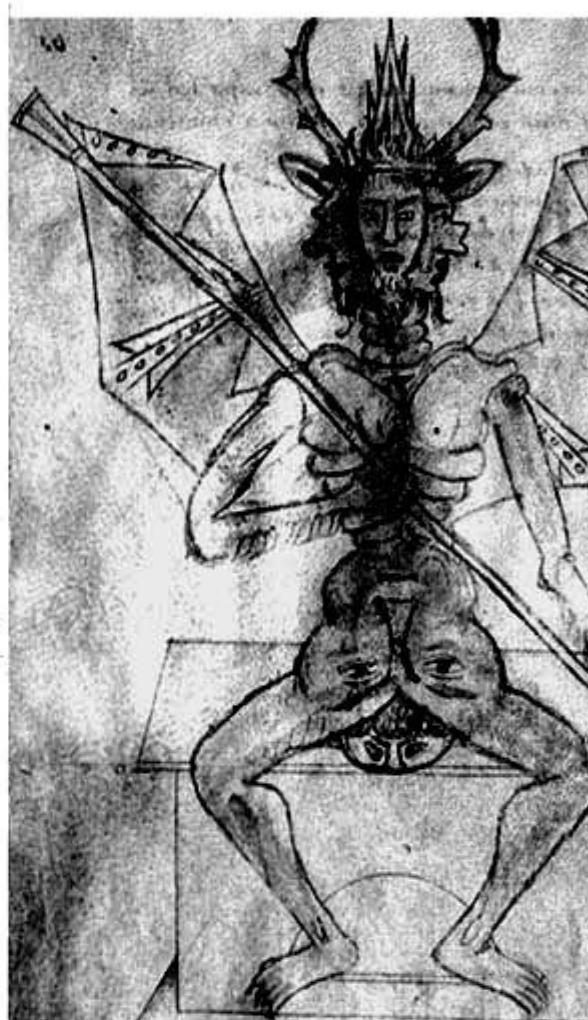
Voynichův rukopis mohl patřit nějaké tajné společnosti, která toto písmo vydále používala. I když v případě tajných společností je možné opravdu cokoliv, Voynichův rukopis pro praktické užívání přece jen trochu komplikovaný. Vždouho by asi trvalo, než by se členové společnosti naučili vojničtinu plynne tak, aby jim tento způsob kódování byl opravdu pomocí a ne zdržováním?

Konkrétním příkladem zašifrovaného spisu tajné společnosti (a dokladem možnosti, že se možná řada dalších zachovala do dnešní doby) je tzv. *Šifra C*. Tento dokument o 105 stranách, jenž vznikl na půdě jisté německé okultní společnosti okolo r. 1730, se podařilo rozluštit týmu vědců teprve po třech stoletích od jeho objevu, na podzim 2011. Rukopis v luxusní vazbě ze zeleného brokátu prošívánoho stříbrnou nití byl objeven v r. 1970 v univerzitní knihovně v někdejším východním Berlíně. Po desetiletém studiu a šifrování textu skládajícího se ze 75 000 znaků – kombinace latinky, řecké abecedy a abstraktních symbolů – se podílel Kevin Knight z Institutu informatiky Univerzity Karoliny a Beáta Megyesi a Christiane Schaeferová z katedry filologie a lingvistiky Uppsalské univerzity.

Poté, co zavrhl frekvenční analýzu, substituční metodu a myšlenku, že by tento text mohl být napsán v nějakém exotickém jazyce, dospěli k hypotéze, že latinka a řečtina mohou být jen záměrně matoucím balastem, zatímco informaci obsahují pouze traktní symboly. Těch bylo ovšem příliš mnoho na to, aby mohly zastupovat až 27 znaků. Když vyzkoušeli přiřadit všechny podobné symboly vždy jedinému znaku, došlo k počtu symbolů odpovídajícímu zhruba počtu písmen německé abecedy (což když se dovalo s předpokladem, že je spis německé provenience). Poté již nestálo nic jiného než dešifrování výsledného textu, substituční šifry, pomocí frekvenční analýzy.

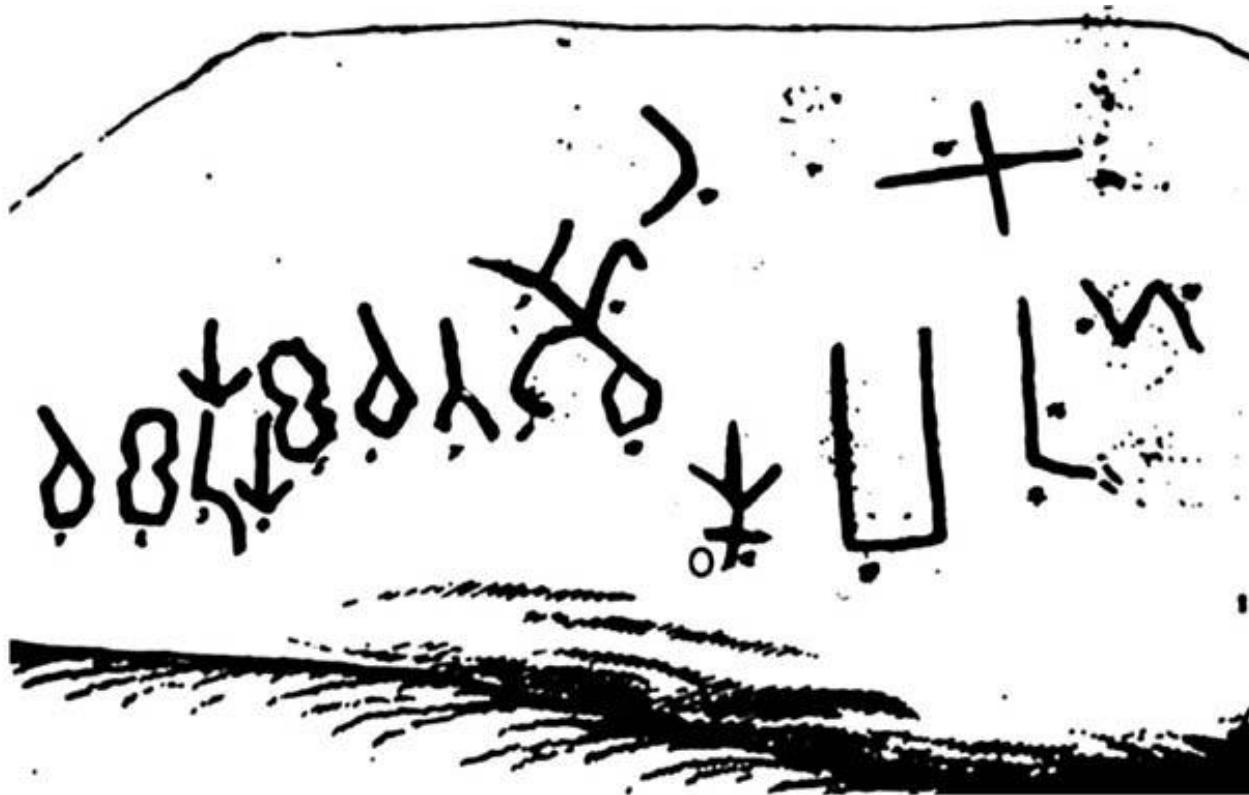
Česká spisovatelka a badatelka PhDr. Františka Vrbenská v té souvislosti říká, že ve středověku byla "tajná písma" poměrně běžná a řada z nich zůstává nerozluštěna, jako např. to, které používal Johannes Fontana (1395-1455), benátsky učenec zabývající se kromě jiného sestrojováním různých automatů a dalších technických zařízení (viz níže uvedené ukázky z jeho rukopisů).

Alphalus antiliassimus ingenius est id bellum opera adiumentus quo usi erant gentes arabice et plurimorum opidanoꝝ deuicebant hostes abs sanguine suo. Si illi duxissent libere ad eos fortitudo. Ignem timeret et copiam exercitus et iusꝝ xp̄eris et nimis molles. Sagitas faciles hispides et reliqua labenta e manibus opidanoꝝ minime si bene copulitꝫ est.

b	c	d	f	g	h	k	l
ɸ	θ	þ	ɸ	θ	h	χ	χ

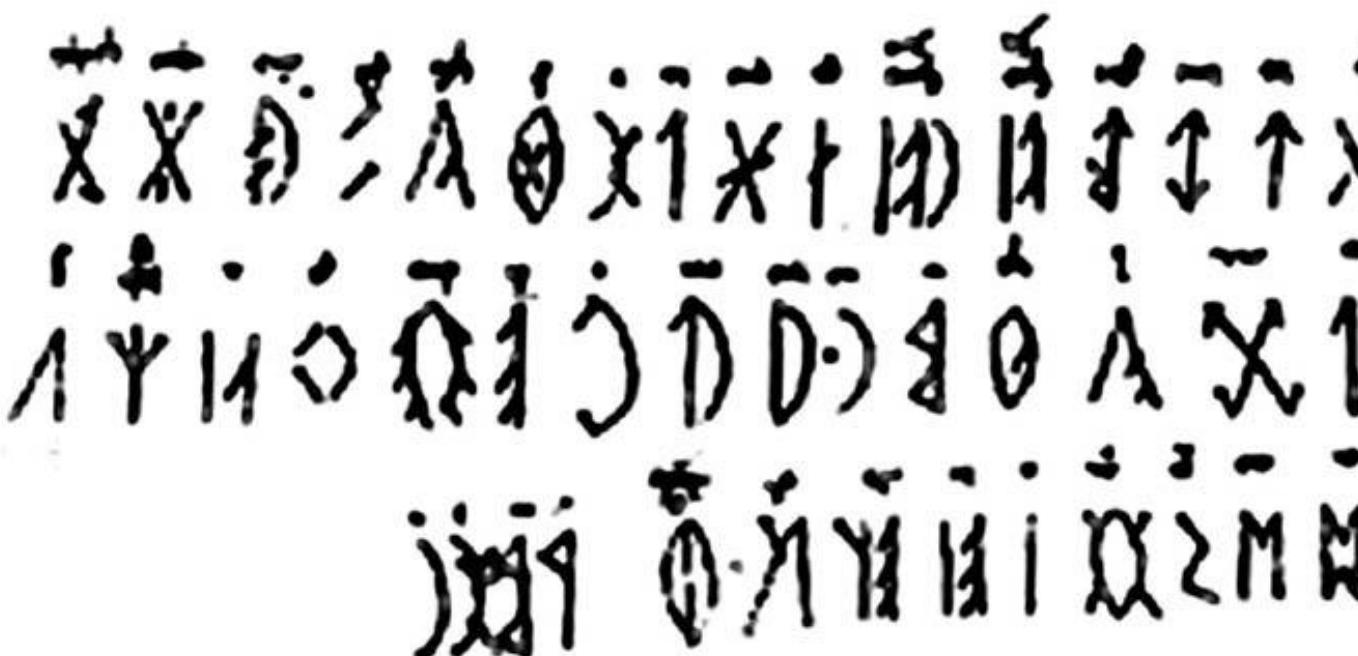
Ukázka z Fe
vých pozná
rukopisu jeho
*Bellicorum
mentorum lib
figuris* (vlevo
dole jeho a
bez samohlás

Velestúrský nápis 2

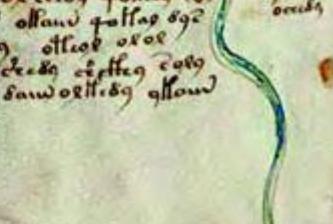
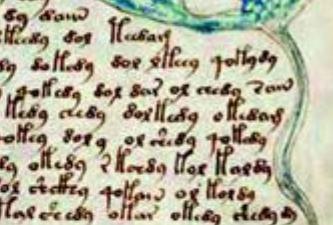
Nutno ovšem upozornit, že "slovanská teorie" není jen doménou pár amatérů stavitelem hypotézy o slovanském původu Etrusků na akademické půdě je Valerij Alexejevič Čudinov z moskevské Státní akademie slovanských kultur a Komise pro historii kultury Staré Rusi, Rady pro historii při prezidiu Ruské akademie věd), jenž tvrdí že etruština je variantou běloruštiny¹³⁹.

Níže uvádíme další ukázky starověkých nápisů a písem z našeho regionu, kterých aspektech vykazují podobné rysy:

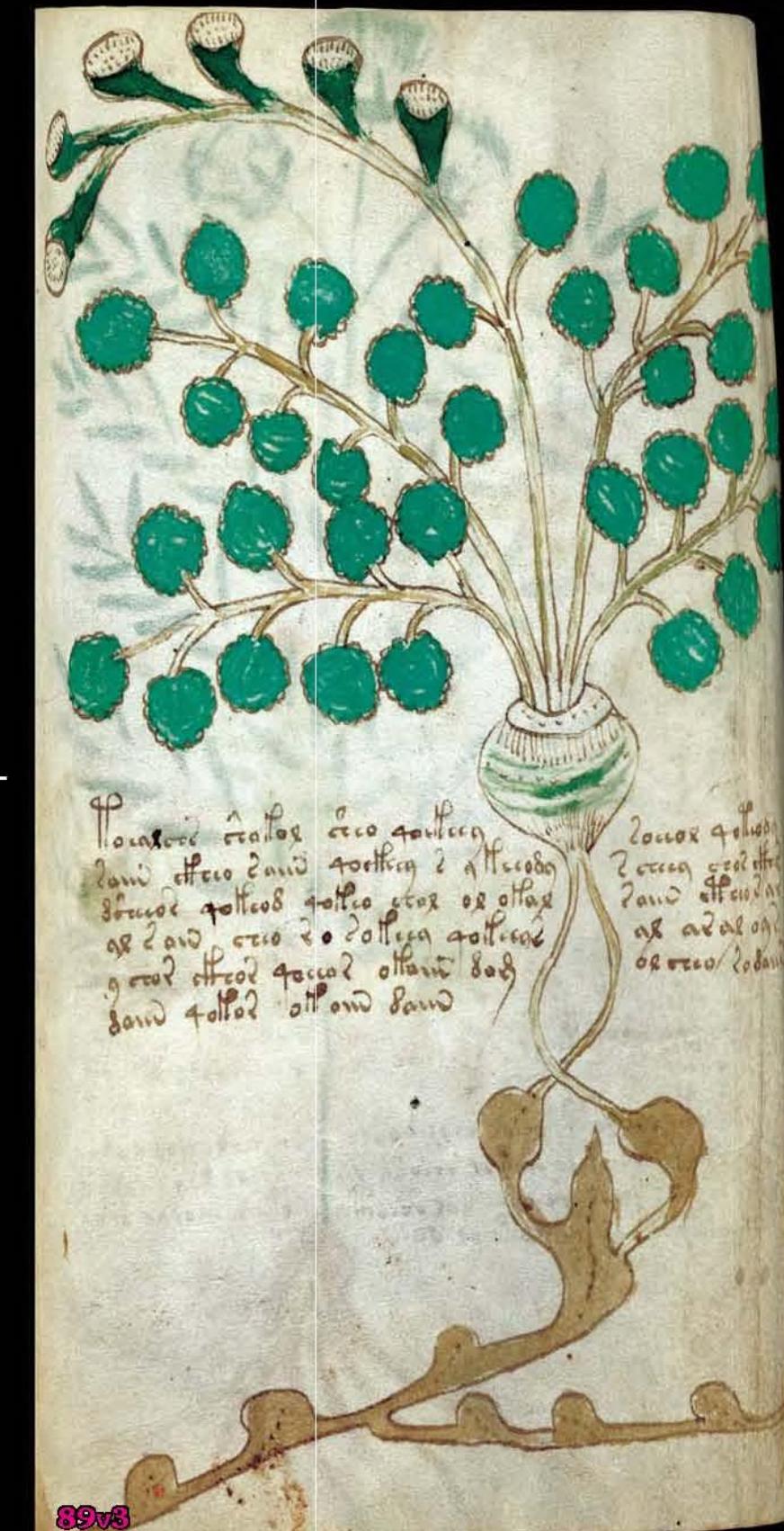
offenbar erdig ducatur
Tunc offensio regalis,

The image displays a vertical column of three distinct scenes from a medieval manuscript. The top scene depicts a group of figures in a green landscape under a decorative canopy. The middle scene shows a woman in a white dress standing next to a unicorn, with another figure behind her. The bottom scene depicts a large group of figures, possibly a crowd or a procession, in a green landscape.

1	2	3
4	5	6

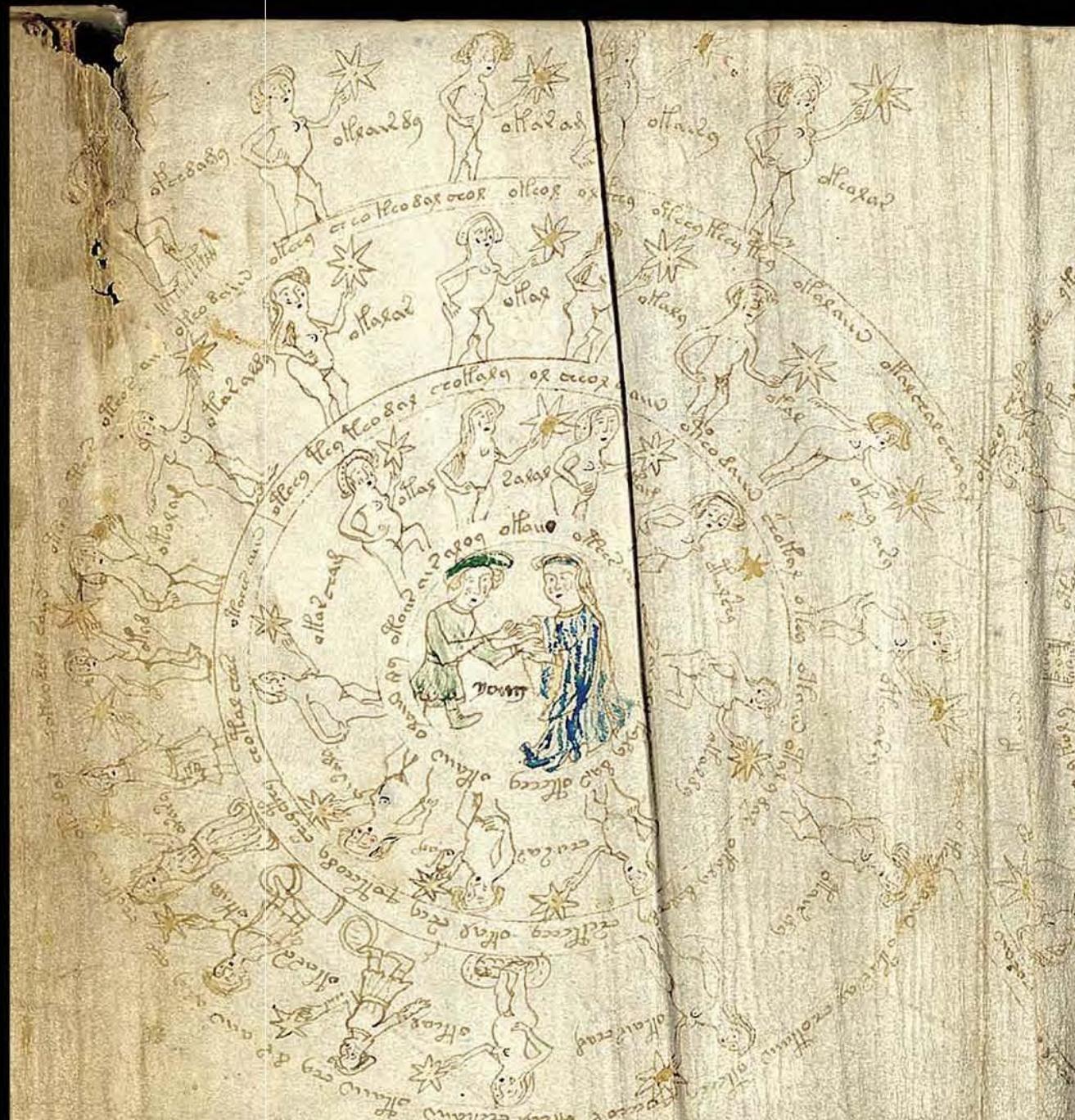

86v -
středov

þe fæder dīcēd gōðan. 1. cīcēd līcēd. 2. fād ol offlād
cīdō. 3. cīdō. 4. cīdō. 5. offlād. 6. offlād. 7. offlād.
8. offlād. 9. offlād. 10. offlād. 11. offlād. 12. offlād.
13. offlād. 14. offlād. 15. offlād. 16. offlād. 17. offlād.
18. offlād. 19. offlād. 20. offlād. 21. offlād. 22. offlād.
23. offlād. 24. offlād. 25. offlād. 26. offlād. 27. offlād.
28. offlād. 29. offlād. 30. offlād. 31. offlād. 32. offlād.
33. offlād. 34. offlād. 35. offlād. 36. offlād. 37. offlād.
38. offlād. 39. offlād. 40. offlād. 41. offlād. 42. offlād.
43. offlād. 44. offlād. 45. offlād. 46. offlād. 47. offlād.
48. offlād. 49. offlād. 50. offlād. 51. offlād. 52. offlād.
53. offlād. 54. offlād. 55. offlād. 56. offlād. 57. offlād.
58. offlād. 59. offlād. 60. offlād. 61. offlād. 62. offlād.
63. offlād. 64. offlād. 65. offlād. 66. offlād. 67. offlād.
68. offlād. 69. offlād. 70. offlād. 71. offlād. 72. offlād.
73. offlād. 74. offlād. 75. offlād. 76. offlād. 77. offlād.
78. offlād. 79. offlād. 80. offlād. 81. offlād. 82. offlād.
83. offlād. 84. offlād. 85. offlād. 86. offlād. 87. offlād.
88. offlād. 89. offlād. 90. offlād. 91. offlād. 92. offlād.
93. offlād. 94. offlād. 95. offlād. 96. offlād. 97. offlād.
98. offlād. 99. offlād. 100. offlād.

Hoc est enim quod dicitur deinde etiam dicitur
occidens folium eius folium folium dicitur folia illorum sicut
folios illius et folium illius dicitur illius folios sicut sicut
dicitur et dicitur illius folios sicut sicut illius folios sicut
dicitur illius folios sicut sicut illius folios sicut
dicitur illius folios sicut sicut illius folios sicut
dicitur illius folios sicut sicut illius folios sicut

